

Fylkesmannen i Oslo og Viken

fmovpost@fylkesmannen.no

kopi: OOFs medlemsorganisasjoner og Nannestad, Lørenskog, Gjerdrum og Bærum kommuner

Oslo, 30. nov 20

Høringsuttalelse til oppstart av verneprosess for:

8 SKOGOMRÅDER I VIKEN

Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) er paraplyorganisasjon for friluftslivet i Oslo-regionen og har som hovedformål å ivareta Marka, markaloven, naturmangfoldet og friluftslivet i regionen.

19 skogområder er foreslått vernet i Viken, 8 av dem innenfor OOFs medlemskommuner; Lørenskog, Gjerdrum, Nannestad og Bærum. OOF støtter alle disse verneforslagene; 6 i Marka og 2 i ravineområdene på Romerike.

Friluftsliv må kunne videreføres i verneområdene og tilrettelegging må være tillatt og kunne skje på en ubyråkratisk måte, så lenge verneverdiene ikke skades.

OOF oppfordrer, nok en gang, fylkesmannen til å ta et initiativ for å utarbeide en prioriteringsliste for skogvernet i regionen, slik at de viktigste områdene blir vernet før de evt. hogges.

HOVEDPUNKTER

OOF mener at:

- friluftslivet i verneområdene må utredes grundig.
- en må bruke de mere friluftslivsvennlige verneforskriftene som er utviklet for naturreservatene i Marka.
- friluftslivstiltak som ikke skader verneverdiene må kunne tillates.
- verneforskriftene ikke må bli unødig strenge og byråkratiske. Det bør f.eks. være mulig å utføre vedlikeholdsarbeid på en skiløype uten at det må søkes om det.
- kjentmannsposter må kunne settes ut uten krav om søknad, men verneverdiene må hensyntas.
- fylkesmannen må få en klarere prioritering av verneområdene i skogvernet.

OOF STØTTER AT VIKTIG NATURMANGFOLD VERNES

OOF støtter de 8 verneforslagene, etter § 37 i naturmangfoldloven:

RÅBJØRN

I Nannestad kommune, alternativ A ca. 2249 daa, alternativ B ca. 2488 daa. Eid av én privat grunneier. Området, som ligger nord og sør for sjøen Råbjørn på nordre Romeriksåsen, regnes som et regionalt verneverdig område (**) og har fire spesielle kvaliteter: er kjerneregion for gammel fuktig granskog, er en del av en større økologisk korridor med gammel naturskog på Romeriksåsen, inneholder et urskogområde som eksperter betegner som et av de minst påvirkta i hele Oslomarka og har en uvanlig gammel furuskog.

Hele området ligger i Marka. Det går blåmerkede stier gjennom området, på nordsiden av Råbjørn og gjennom den sørvestlige delen. En maskinpreparert skiløype går gjennom den sørlige delen (Bjertnesssjøen-Dæhlibakka-Traslesjøen), og en skuterkjørt skiløype går over Råbjørn. Dette området nord på Romeriksåsen er kjent for å være snøsikkert, og her er det ofte tidlig skiføre.

RUDSKAMPEN NATURRESERVAT

I Nannestad kommune. Utvidelse på ca. 153 daa. Eid av én allmenning og én privat grunneier. Utvidelsen av eksisterende naturreservat omfatter et lite areal med gammel skog og en relativt høy konsentrasjon av rødlistearter, blant annet lappkjuke. Det går ingen blåmerkede stier eller skiløyper gjennom området.

STYGGVASSDALEN

I Lørenskog kommune, ca. 490 daa. Eid av to private grunneiere. Samlet vurderes området å inneha nasjonale skogvernkvalliteter (***). Det er mye død ved, og det er registrert 15 rødlistede arter, de aller fleste kjuker som lappkjuke, rosenkjuke og svartsonekjuke (NT).

Området ligger i Marka, i en trang dal rett øst for Losby utfartsparkering. Det går ingen merkede blåstier eller skiløyper gjennom området.

RAMSÅSEN NATURRESERVAT

I Bærum kommune. Utvidelse på ca. 1261 daa. Kommunalt eid og to private grunneiere. Kvalitetene her er knyttet til bl.a. gammel granskog, varmekjær kildeløvskog og rødlistearter. Området oppfyller flere mangler i skogvernet knyttet til bl.a. lavereliggende skogområde. Området ligger i Marka og helt i nord, i Urdsdalen, går det en blåmerket sti.

SØRBRÅTEN

Bærum kommune, ca. 103 daa. Eid av én privat grunneier. Dette er en sjelden varmekjær kildeløvskog - en særlig sjelden og truet naturtype. Arealet ligger i kort avstand til naturreservatene Ringiåsen, Trollmyr og Ramsåsen med foreslått utvidelse. Området ligger i Marka og i nordkanten av verneområdet går lysløypa mellom Jordbru utfartsparkering og Vestmarkssetra.

HVALPÅSEN

I Hole kommune, ca. 3650 daa. Eid av 20 private grunneiere. Verneområdet ligger i de bratte skråningene fra Krokskogen og ned mot Holsfjorden på begge sider av E16. En mindre del ligger i Marka. Flere kartlegginger av naturmangfoldet har vist til dels store verneverdier. Verdiene er i hovedsak knyttet til gammel og rik barskog, edellauvskog og blandingsskoger, hvor store deler er på kalkrik grunn. Området som helhet er derfor trolig nasjonalt verneverdig og svært viktig. Området ble foreslått av Naturvernforbundet i Oslo og Akershus i 2011. Området har flotte utsiktspunkter, men er relativt krevende å bevege seg i med bratt terreng og få stier.

THORSHAUG

Gjerdrum kommune, ca. 214 daa. Eid av to private grunneiere. Området ligger på vestsiden av Leira. De viktigste kvalitetene ved området er at det er et ravineskogareal med lite påvirket og gammel granskog, forholdsvis rik på død ved. Det er ingen informasjon om friluftslivet i området.

NANNESTAD KAPELLANGÅRD NATURRESERVAT

I Nannestad kommune. Utvidelse på ca. 86 daa. Eid av tre private grunneiere. Området er et ravineområde med rikt biologisk mangfold. Det er ingen informasjon om friluftslivet i området.

FRILUFTSLIV I VERNEOMRÅDENE

I verneplanene, som nå skal utformes, må friluftslivet i verneområdene utredes grundig og verneforskriftene må ikke bli unødig strenge og byråkratiske. Eksisterende ferdselsårer som stier og skiløyper må kunne opprettholdes og vedlikeholdes uten at en må søke om dette. Det forventes også at utsetting av kjentmannsposter tillates uten søknad. Tiltak for friluftslivet i verneområdet må selvfølgelig utføres på en slik måte at det ikke skader verneverdiene.

BRUK DE SPESIELLE VERNEFORSKRIFTENE FOR NATURRESERVAT I MARKA

For OOF er det viktig at verneforskriftene blir utformet på en måte som ivaretar at friluftslivsaktiviteter kan opprettholdes, så lenge verneverdiene ikke trues. Vi går derfor ut fra at en benytter verneforskrifter tilsvarende de en nå har brukt i Marka siden 2015.

SKILØYPER OG KLIMAENDRINGENE – EN SPESIELL UTFORDRING

I denne verneplanrunden ser det kun ut til å være en skiløype som havner innenfor et av verneområdene. Det er Skiforeningens løype mellom Bjertnesssjøen- Dæhlibakka-Traslesjøen.

Det vil være problematisk om forskriftene innebærer restriksjoner på vedlikeholdsarbeidet på denne strekningen. Klimaendringene, med snøfattige vintre og et mildere klima, har gjort det mere krevende å opprettholde skitilbudet. Steiner, vannansamlinger og utgliding av masser, som tidligere ikke var et problem, skaper nå problemer både for prepareringen og for skiløperne. Som for alle andre løyper i Marka vil det i fremtiden være viktig at løypene, også i verneområdene, tåler ekstremvær og kan prepareres med lite snø.

Vi kan altså forvente et økt behov for vedlikeholdsarbeider av skiløypene generelt. Vi forventer derfor at forskriftene utformes slik at vedlikehold av eksisterende skiløyper tillates uten søknad. Vi mener også at forskriften må ta høyde for at enkelte skiløyper må legges om pga. klimautfordringene.

OOF ØNSKER SEG EN KLARERE PRIORITERING AV SKOGVERNET

OOF har ved gjentatte anledninger påpekt at vi savner en tydeligere og helhetlig plan med prioritering av skogvernet i Marka og ellers i regionen. Nye verneplaner kommer hvert år, og veldig mye av dette baserer seg på innspill fra grunneierne og ikke på en prioritert liste der de viktigste områdene kommer først. OOF oppfordrer derfor fylkesmannen, nok en gang, til å ta et initiativ for å utarbeide en helhetlig plan med prioriteringsliste for skogvernet i regionen. Naturvernforbundet i Oslo og Akershus har nylig lansert en plan for vern i Nordmarka. Dette bør kunne inspirere fylkesmannen i sitt videre arbeid.

Med vennlig hilsen
Tom Fremstad
Generalsekretær

Johan Hval
Rådgiver